

In epistolam I ad Thessalonicenses II

semper recipiſſe q̄ iudei. Quia vicit. Spiritus sanctus nō est personax acceptor: sed in ea plenitudine fuit ap̄ vos sicut apud iudeos. Act. 2. Repleti sunt omnes spiritu sancto tc. Sed si ad secundū sic virtute id ē virtuosā vitā vobis ostendens. Act. pmo. Epit domin⁹ facere et docere tc. Et in spiritu sancto sc̄z suggerente. Dat. 10. Hō eis vos qui loquim⁹ tc. In plenitudine multa sc̄z quia instruxi vos de omnib⁹ que pertinent ad fidem necessaria. Inducit autem eos testimonii ad hoc c̄ dicit. Quia vos scitis tc. id ē qualia dona et virtutes ostendimus in vobis. 2. Cor. 5. Spero autē et in conscientia vestris manifestos nos esse. Deinde cum dicit. Et vos imitatores tc. ostendit quomodo predicationē suā vir tuose recuperant nec propter tribulationes recesserunt. Et primo ostendit eorum virtutem in hoc et alios imitati sunt. Secundo q̄ alii se imitabiles p̄siterunt. Ita ut facti sitis tc. Circa primum duo facit: quia pmo ostendit quos sunt imitati. Secundo in quibus sunt imitati: ibi. Exceptientes tc. Circa primum dicit q̄ imitati sunt eos quos debuerunt scilicet prelatos. Et ideo dicit. Imitatores vos facti tc. Philip. 3. Imitatores mei esto fratreſ tc. Sed imitati sunt non in eo in quo delinquuntur sicut homines: sed in quo imitamus christum. Unde et dicit pme Cor. 4. Dixi imitatores mei esto sicut et ego christi. id ē in quo imitatus sum christum sc̄z in patientia tribulationis. Mat. 16. Si quis vult post mevenire abneget semetipm et tollat crucem suaz et sequatur me tc. pme Pet. 2. Christus passus pro nobis vobis relinqns exemplū ut sequamini vestigia eius tc. Et ideo dicit. In multis tribulationibus: id ē quis multa tribulatio ininxeret propter verbum: tamē illud acceptissim⁹ cuius gaudio Jac. pmo. Omne gaudium existimat fratres mei cum in temptationes varias incideritis tc. Act. 5. Videnti apostoli gaudentes a conspectu concilij: quoniam digni habiti sunt pro nomine iefu contumeliam pati tc. Ita gaudio spiritus sancti. Non alio quoquoniam qui est amor dei qui facit gaudium patientibus propter xp̄m qui amat eum. Cant. 8. Si dederit homo omnē substantiam dom⁹ sue pro dilectione quasi nihil despiciet eā. Et sic eis imitatores nostri q̄ sc̄z alii sunt imitabiles. Ita dicit. Ita ut et facti sitis tc. Circa quod tria facit: quia primo ostendit eos et ē imitabiles. Secundo quomodo eoz fama diuulgata est ibi. A vobis enim diffamat⁹ est tc. Tertio quomodo ab omnibus laudabantur populis ibi. Ip̄i enim annunciant tc. Dicit ergo. Ita perfecte nos imitati esti vi sc̄tis faci forma id ē exemplum vite non solum in terra vestra sed in alijs. Mat. 5. Sic lucet lux vestra corā hominibus ut videant opera vestra tc. Sed creditent⁹ forma facti eis: quib⁹ fides vestra immotuit. Ad qđ bona vestra accessit. A vobis enim diffamat⁹ est sermo domini id ē predicādī dominū id ē vestra fama diffusa ē non solum in macedonia et achaia que sunt vobis: vicine sed fides vestra ad deum perfecta id ē quā deus acep̄t̄ et coniungit vos deo. que etiam ē in omni loco diuulga. Roma. pmo. Fides vestra annuncia in uniuerso mundo tc. Et signum huīus ē: quia nō ē necesse tc. Boni enim predictoris ē bona aliorū in exemplū adducere 2. Cor. 9. Vestra enim emulatio prouocavit plurimos. Deinde cum dicit. Ip̄i enim. tc. ponit eoz laudē qua ab alijs laudabant̄ quia de vobis annunciant. tc. Proverb. ultimo. Laudent illam in portis opera eius. tc. Laudant autem in vobis mea predicationē et vestrā conversionem. Annunciant ergo qualem introitū habueritis ad vos: quia cum magna difficultate et in tribulatiōnib⁹. Laudant etiam vestrā conversionem. Et ostendit quomodo a quo et ad quid conuersi sunt. Quo ad primū

dicit. Et quoniam conuersi estis ad deū id est q̄ faciliter et perfecte. Jobelis. 2. Conuertim⁹ ad me in toto corde vestro. tc. Eccl. 5. Ne tardes conuerti ad dominū et ne differas de die in diem tc. Quo ad secundū dicit. A simula crisi pme Cor. 12. Scitis quoniam cum gentes essetis ad simulacra mortuā pur ducebamini cunctes tc. Quo ad tertium dicit. Servire deo et seruitate latrie: nō creature sed deo. Contra quod dicit Ro. pmo. Servieris creaturē potius q̄ creatori tc. Et dicit. Vno ut excludat ydolatria cultum quia ydolatre colebant quosdāz mortuos quorum animas dixerunt deificatas: sicut Romulū et Herculē. Et ideo dicit vno. Deutero. 32. Vno ego in eternum tc. Itē quia platonici putabant quasdam substantias separatas deos esse participationē. Dicitur vero nō participationē diuine nature. sed quia serviientes sunt remunerandi: ideo quia sic estis restat ut remunerationem expectetis. Unde dicit. Et expectare filium eius sc̄z dei de celis descendēt. Luc. 12. Et vos similes hominibus expectantib⁹ dominū suū quando reuertatur a nuptijs. tc. Es. 30. Beati omnes qui expectant eum. tc. Illi autē sunt qui sunt lumbis precincti. Vno autē expectam⁹: sc̄z resurrectionē: ut sc̄z ei cōformemur. Unde dicit. Quem suscitauit ex mortuis iefum. Roma. 8. Qui suscitauit iefum christum a mortuis iustificabit et mortalia corpora vestra. tc. Philip. 3. Reformabit corp⁹ huius militaris nře configuratuz corpori claritatis sue. tc. Itē liberari a pena futura que iminet reis. A causa autē pene sc̄z peccato liberamur per christuz. Unde dicit. Qui erit puit vos. tc. Apoc. 6. Abscondebit vos a facie sedentis super thronum et ab ira agni tc. Ab hac ira nullus poterit nos liberare nisi xps. Mat. 3. Quis demonstrabit vobis fugere a ventura ira?

Capitulū secundū.

Dum ipsi scitis fratres introitum nostrū ad vos: q̄ nō inanis fuit sc̄z ante passi multa et cōtumelij affecti sicut scitis in philippis fiduciā habuim⁹ ī deo nō loqui ad vos euā gelū dei multa sollicitudine. Exhortatio enī nostra nō de errore neq; de īmundicia: neq; in dolo: sed sicut pbati sumus a deo ut crederet nobis euangelij ita loquimur: nō quasi hoībus placentes sed deo qui probat corda nostra. Neq; em̄ aliqui fuimus in sermone adulatiōis sicut scitis neq; in occasione avaricie: deus testis ē: nec querentes ab hominib⁹ gloriā neq; a vobis: neq; ab alijs: cū possem⁹ vobis oneri ēē ut xp̄i apli. S̄ facti sumus pauili in medio v̄fī tanq̄ si nutrit̄ foueat filios suos: ita desiderantes vos cupide. volebam⁹ tradere vobis nō solum euangelij dei: sed etiā alias nřas q̄m charis sumi nobis facti estis. Ademores enim factis estis frēs laboris nři et fatigatiōis nocte et die operātes: ne quē v̄fī grauarem⁹ pdicātūmus in vobis euangelij dei. Vos testes estis et deus q̄s sancte et iuste et sine q̄rela vobis qui credidistis affūim⁹ sicut scitis qua-

Explanatio sancti Thome

litter vniuersitatis yfim sicut pater filios suos depcantes vos et consolantes. testificati sumus ut ambularetis digni deo qui vocauit vos in suum regnum et gloria.

Supradicte comendauit eos quod in tribulacionibus verbis dei re ceperunt: hic comendat eos quod ab eo non recesserunt, propter tribulationes. Et circa hoc tria facit: primum comemorat eorum tribulaciones. Secundo ostendit quale eis remedium adhibuit in tertio capitulo ibi. Propter quod et. Tertio propter quid ibi. Quia nunc vivimus et. Quia vero supra dixit de eis nunciari ab oib[us] introitu apli ad eorum conuersationem: non primo agit de introitu suo. Sed de eorum conuersatione ibi. Non et nos gratias. et. Circa primum tria facit quod primo comemorat suam constantiam quam habuit ante quod ad eos veniret. Secundo sinceritate doctrine per quam eos conuerstib[us]. Exhortatio enim nostra et. Tertio sinceritate sue conuersationis cum pueris ibi. Vos enim et. Iterum prima in duas: quod primo premit tribulaciones quas passus est ante quod ad eos veniret. Sed quod fiduciam et hoc non amiserunt ibi. Fiducia habuimus et. Dicit ergo. Dico quod annuntiabit introitum nostrum quem et vos scitis quoniam non fuit inanis. Ieiunis: sed difficilis quod per multas tribulationes. Vel non inanis. Ieiunio sed plenus. Sed primo. Terra erat ianis et vacua et. Vel non inanis. Ieiunio sed stabilis. Philippi. 2. Non inanum curreti neque innuacuum laborauit et. Sed ante sumus passi passiones corporales. Proverbi. 19. Doctrina virtutis per patientiam nos fecit. Propter. Bene patientes erunt ut annunciant et. Ita spirituales quia contumelij ex hoc affecti sunt philippi vii. propter curationem phibonisse passus est tribulaciones. Et hec ciuitas est macedonia. Nec tam propter hec fiducia predicandi est extinta. Esa. 12. Ecce deus saluator meus predicandi agam et non timebo et. Et hec fiducia fuit predicandi ad vos euangelium dei in multa sollicitudine de vestra conuersione. Ro. 12. Qui perest in sollicitudine et. Propter ea quod extrinsecus fuerit in statu mea quotidianis sollicitudinibus ecclasi. Deinde cum dicit. Exhortatio ostendit sinceritatem sue predicationis. Et circa hoc duo facit: quod primo probat sinceritatem sue doctrine. Sed quedam que dixerat exponit ibi. Non quasi homibus et. Circa primum duo facit quod primo ostendit corruptionem doctrine. Sed ponit sinceritatem ibi. Sed sicut probat et. Doctrina autem corrumpe vel propter rem que docetur vel propter intentionem docentis. Propter primum duplicitate corrumptae doctrina sequitur vel per errorem sicut docens salutem esse per christum cum legalitate. 2. Thessalonici. 3. Malo hōres et seducoes proficiunt in peius errantibus et in errore mittentes et. Ideo dicit. Exhortatio enim nostra non est si aliquo errorre vel propter imundiciam: sicut divitientiam vacandum est voluptatibus: que doctrina est a quadam nicholao qui per misit promulgata matrimonio communica aliae suā vxoret. Ideo dicit. Nec de imundicia. Apoc. 2. Permittis mulierem iezabel que se dicit prophetam docere et seducere vos meos forniciari et maducare de idolotis et. Job. 6. Non inuenies in lingua mea iniquitatem et. Nec nec est exhortatio in dolo sicut quodcumque qui licet verum dicant habent tam intentionem corruptam: quia non plecti auditorenum neque dei honorē sed sibi querunt honorem. Contra quod dicit. Neque in dolo. Iere. 9. Sagitta vulnerans linguam eorum dolis locuta est et. Sua ergo predicatione non est corrupta sed sincera. Sincerum autem aliquid est quod seruat suam naturam: tunc est predicatione sincera quodcumque quis docet et tenore et fine quo Christus docuit. Et ideo dicit. Sed sicut probauit id est eo modo et ea intentione qua deus nos elegit et aperte probauit ad predicandis euangelium loquimur. Galatians. 2. Credidit enim mihi euangelium proprie sicut petro circumcisionis

et. Act. 9. Vnde electionis est mihi litter: ut portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis isti. Deinde cu[m] dicit. Non quasi hominibus et ostendit quod sua predicatio non est in dolo. Primo excludens illud per quod videtur esse dolosa. Secundo manifestat per signum. ibi. Neque alii quando et. Tertio per causam ibi. Neque in occasione. et. Propter primum dicit. Predicatione mea non est quasi hominibus placens sed finaliter. Propter. Disputata sunt ossa eorum qui hominibus placent. Sal. primo. Si hominibus placere christi seruus non essem et. Aliquando tam debemus velle placere hominibus propter gloriam dei ut predicatio magis fructificet: sicut dicitur p[ro]m[ulg]atio et. Eg[reg]io per omnia omnibus placeo et. Sed deo et. Proverbi. 16. Omnes viae hominum patent oculis eius et. Huius autem signi est quia non adulatio[n]ibus loquentes eis placentia. Esa. 30. Loquimini nobis placentia: videntur nobis errores et. Proverbi. 24. Non lactes quemque labiuntur isti et. Et idem ostendit per causam. Propter duo enim aliquis querit hominibus placere les vel propter beneficiaria: vel propter gloriam. Hoc autem hic excludit, et primo primus dicens. Neque sumus et. quia non solum adulatio[n]e de uitauimus sed etiam omnime occasione auaricie. p[ro]m[ulg]atio et. Existimantur que sumus esse pietatis et. Jere. 6. A minori quippe usque ad maiorem omnes auaricie sunt. et. Sed secundum ibi. Neque querentes a vobis neque ab aliis gloriam de doctrina cuius habemus vnde possemus gloriaris et accipere: immo oneri esse quod debebant ei gloriam et sustentationem. Et vocat onus quia pueri eis predicantes ultra modum hec ab eis querebant. Esa. 3. Vos enim depastis estis vincis meam: et rapina pauperis in domo vestra. et. Deinde cum dicit. Sed facti sumus et. manifestat hec duo et primo quod non querit humana gloriam. Sed et nec occasionem auaricie ibi. Memores enim estis et. Circa primum duo facit: quod primo ostendit suam humilitatem. Sed sub similitudine ostendit suam sollicitudinem ibi. Tamen si nutrit et. Ponit ergo primum dicens et facti sunt parvuli et. ieiunantes. Ecli. 32. Accedo te postulerunt noli extollere. esto in illis quasi vnu ex ipsis te. Non ostendit in similitudine dicens. Tamen si nutrit que sequitur condescendit infantibus balbutiendo ei loquens ut puer loquitur et in gestibus ei etiam condescendit. p[ro]m[ulg]atio et. Omnis omnia faciunt sum. p[ro]m[ulg]atio et. Tamen parvulis in ipso lac vobis potum dedi non etiam te. Etiam alias 30. 10. Bonus pastor suam dat pro omnibus suis et. Non charissimi. et. sed. Ecli. 12. Ego autem libertissime impendam et superimpedam egoipse pro aliab vestris: licet plus vos diligentes minus diligat. Deinde cum dicit. Memores enim estis et. ostendit secundum dicens. Neque neque per occasionem auaricie quia nihil a vobis sumplimus sed de labore quia laboris et. Et aliqui laborant quidem: sed ex sollicito: sed nos non sed cum labore. Ideo dicit labores nostri. Nec propter exercitationem corporis sed cum fatigacione. Unde dicit. Et fatigacionis. Aliqui etiam laborant die nos per noctem. Per hoc enim volunt arcerre pseudo qui nimis accepit: et propter oculos inter eos. p[ro]m[ulg]atio et. 4. Laboramus operantes manibus nostris. Deinde cum dicit. Vos enim estis et. ponit puritatem sue conuersationis et primo quomodo sancta quo ad vitam. Sed quomodo sollicita quo ad doctrinam ibi. Qualiter vnuque est et. Dicit ergo. Scitis quoniam sancta id est pure. Leviticus. 11. et. 19. Sancti estote quia ego sanctus sum. Juste quo ad proximum. Ely. 2. Sobrie et iuste et p[ro]m[ulg]atio et. in hoc secundo. Et sine querela nobis credidistis id est ex quo creditis nulli agentes: vnde quis posset scandalizare unum quoniam vestrum singulariter. Nota quod singularis patet quandoque multum valet. Et hoc pater. p[ro]m[ulg]atio et. 4. In

in epistolam I ad Thessalonicenses II

christo iesu per euangelium ego vos genui. **C**reprec̄tes. **P**abilemon. **M**ulta fiduciā habēs in christo iesu ipērandi tibi. quod ad rem pertinet propter charitatem magis obsecro. **E**t consolationē per verba lenia. **O**tra q̄ dicitur **Ezech. 34.** **L**um austeritate imperabatis eis et cum potentia **Isa. 61.** **E**t consolaret omnes lugētes et ponerē consolationē lugentibus syon **rc.** **E**t quid pre dicatur **Et digne.** id est ut v̄ra cōuersatio esset talis qualis decet ministros christi **Col. 1.** **A**mbuletis digne deo per omnia placentes. **rc.** **D**eo qui vos **rc.** **S**ap. 6. **C**oncupiscentia itaq̄ sapientē deducet ad regnū perpetuum.

Lectio secunda.

Tdeo r̄ nos gratias agim⁹ deo sine i termissione: qm̄ cū accepissetis a nob̄is verbū auditus dei: accepistis il ludnon vt verbū hominū: sed sicut est vere verbū dei qui operaſt in vobis qui credidiſtis. **V**os em̄ imitatores facti estis fratres ecclesiārū dei que sunt in iudea in xp̄o iesu. quia eadē passi estis et vos a contribulibus vestris sicut et īp̄i a iudeis qui et dominum occiderunt ielum et pphetas. et nos persecuti sunt et deo non placent et omnibus hominibus aduersant̄: phibentes nos gentibus loqui vt salui fiant vt impleant peccata sua semp̄ **P**eruerit em̄ ira dei super illos vs q̄ in finē. **V**os aut̄ fratres desolati a vobis ad tempus hore: aspectu non corde absūdātiū felnauim⁹ faciē vestrā videre cū multo desiderio quoniā voluim⁹ venire ad vos ego quidē paulus et semel et iterū. sed impediuit nos satanas. **Q**ue est em̄ n̄a spes aut gaudiū aut corona glie. **N**onne vos ante dominū nostrum iezuz christum in aduentu eius. **V**os em̄ estis glāna et gaudium. **S**up̄ia ostendit apostolus qualis fuit ad eos introit⁹ suis: hic ostendit q̄lis fuit eoꝝ cōuersio. **E**t circa hoc duo facit. quia primo ostendit q̄ pfecte conuersi sunt per fidē firmā. **S**ecundo quō fortiter persisterunt in tribulationib⁹ ibi. **V**os em̄ **rc.** **P**onit ergo primo bona eoꝝ p̄ qui bus gratias agit: et reddit rationē. **D**icit ergo ideo: q̄ sollicite vobis predicauī sicut pater filijs. ideo de bonis vestris gratias ago sicut pater de filiis. 2. **Job.** **M**aloꝝ boy non habeo gratiā q̄ et audiā filios meos: in veritate ambulare **Phil. 4.** **C**ū gratiarūactio. **S**ed de quo? **Q**uoniā cū accepissetis a nobis **rc.** **G**ratias debet agere predicator quando verbū eius in auditoribus p̄ficit. **E**t dicit verba auditus dei per nos. p̄. **A**udiā quid loquatur in me vñis deus **rc.** **B**o. 10. **F**ides em̄ ex auditu. audī aut̄ per xp̄ū **rc.** **C** Accepistis illud id est firmā in corde teniuitis. **N**ō vt verbū hominā. quia vana verba hominis. 2. **cōf. 13.** **A**n experimentū queritis eius q̄ in me loquitur xp̄s. 2. **Re. 1.** **M**on em̄ voluntate humana allata est aliquando p̄phēcia: sed spiritu sancto inspirati locuti sunt sancti dei homines. **E**t q̄re gratias agis: quia hoc ipsum q̄ credidisti deus in vobis operat̄ est. **Phil. 2.** **D**eus est qui operatur in vobis velle et p̄ficere p̄ bona voluntate. **Isa. 26.** **O**mnia opera nostra opera tua es in nobis dñe. **C** Deinde cum dicit. **V**os em̄ **rc.**

Ostendit quō fortiter persisterunt in tribulationib⁹. **E**t circa hoc duo facit. quia primo ponit tribulationes eorum in quibus steterunt. **S**ecundo qđ remediuū p̄ posuit adhibere ibi. **V**os aut̄ **rc.** **I**te prima diuidit in duas. qđ primo comendat eoꝝ patetia in aduersis. **S**ecundo represbendit eos qui intulerunt aduersa ibi. **Q**ui xp̄m **rc.** **D**icit ergo **A**ccepistis verbū non vt est hominū sed dei. qđ expoſuitis vos p̄ illa vños ad moxē. **P**er hoc em̄ qđ hominem moritur propter xp̄ testificat̄ et verba fidei sunt xp̄a dei. **E**t ideo martyres id est q̄ testes. **C** In iudea. **I**bi enim fides xp̄i p̄mo est annūciata **Esa. 2.** **D**e iyo exhibit lex et verbū domini de hierlin. **I**bi etiā primo persecutio fidei facit fuit. **Act. 8.** **F**acta ē aut̄ in illa die persecutio magna in ecclia que erat hierosolymis **rc.** **Heb. 10.** **R**eme moramini aut̄ pristinos dies in quib⁹ illuminati magnū certanē sustinuitis passionū **rc.** **A**t isti similes passiones passi sunt. **E**t ideo dicit. **E**ad pali a contribulibus reſtris. id est ab infidelibus thessalonicensibus. **Mat. 10.** **I**nitimi hominis domestici eius. **C** Deinde cum dicit. **Q**ui et ipm dñm **rc.** **A**trupat iudeos a quib⁹ incepit persecutio. **E**t p̄mo cōmemorat eoꝝ culpā. **S**ecundo rationē culpe ibi. **A**impleat **rc.** **C**irca primū tria facit. qđ primo eoꝝ culpā p̄dit in cōparatiō ad dei ministros. **S**ecundo ad ipm dei. **T**ertio ad totū genus humanū. **M**inistri dei sunt predicatorēs. **P**redicatio autē principali est et a xp̄o: figurat̄ a p̄phētis: executive ab aplis. **C**ōtra hos tres insurrexerunt iudei. **A**t primo dicit de eb̄i sto ibi. **Q**ui et dominū **rc.** **Mat. 21.** **H**ic est heres venite occidamus eū. **N**ec obstat si gentiles occiderunt eū. qđ ipsi suis vocibus petierunt eū occidi a pilato. **Jere. 12.** **F**acta est hereditas mea mibi quasi leo in filia dedit cōtra me vocē **rc.** **S**ecundo dicit de p̄phētis ibi **E**t p̄phētas. **Act. 7.** **Q**uē p̄phētar̄ non sunt p̄secuti patres vñi et occiderunt eos qui p̄nunciabāt de adūctū iusti cui⁹ vos nūn proditoris et homicide fūstis. **T**ertio dicit de apostolis. **E**t nos scilicet apostolos. **Mat. 10.** **T**radent vos in conciliis **rc.** **S**ecundo ponit culpā in cōparatiō ad deū ibi. **D**eo non placet: licet crederet in hoc se obse quā p̄stare deo. **Job. 16.** **S**ed qđ zelū dei habet nō soolum in sciētiā ideo deo nō placet: qđ nō faciūt recta fide. **E**t sine fide impossibile est placere deo. **Hebre. 11.** **Esa. 5.** **I**ratius est furor dñi in populo suo **rc.** **T**ertio ostēdit eoz rū culpā in cōparatiō ad totū genus humanū cum dicit **O**mnibus hominibus aduersant̄. **Gen. 16.** **M**anus ei⁹ cōtra omnes **rc.** **A**duersant̄ aut̄ in hoc. qđ phibent et impe diunt predicationē gentiliū et cōuerſionem. **Act. 11.** **R**eprehendit perus q̄ iuit ad cornelii. **I**te **Luc. 15.** **F**ili⁹ maior les ppls iudeo turbat. quia filius minor. id ē populū gentiliū recipit a parte **Esa. 45.** **U**ni qui dicit pa tri quid generas? **Numeri. 11.** **Q**uis det vt omnis populus prophetet. **B**atis aut̄ huius culpe est ex diuina p̄missione. quia vult q̄ implete peccata sua. **O**mnium em̄ que sunt sunt bona sunt mala est quedā certa mensura. qđ nihil est infinitū. **E**t omniū istoꝝ mensura est in p̄scētia. **B**onus quidē in eius preparatiō. **Ephe. 4.** **Q**uia unicus vñm dāt gratia sicut mensura dāt donationis xp̄i. **M**aloꝝ vero in p̄missione. qđ si aliqui sunt mali nō tamē qđ tu volunt: sed qđ tu deus p̄mitit. **E**t ideo tādiū vñvit qđ diu p̄ueniant ad hoc qđ de⁹ permitit. **Matth. 23.** **I**mplete mensurā patrū vestrop̄ **rc.** **E**t ideo dicit. **A**impleat **rc.** **D**eus em̄ dedit iudeis post passionē xp̄i spaciū penitēcie per. 40. annos nec conuersi sunt: sed addebat̄ p̄cata peccatis. **E**t ideo deus non plus p̄misit. **A**nde die bic peruerit ira dei **rc.** 4. **reg. 22.** **I**ra dei magna suscensā est contra nos. quia nō audierunt patres nostri verba libri huius **rc.** **Luc. 21.** **E**rit em̄ pressura magna sup

Explanatio sancti Thome

terrā t̄ ira populo huic rc. Et non credas q̄ hec ira sit p̄ centū annos sed vīc̄ ad finēs mundi quando plenitudo gentiū intrauerit rc. Lūc. 19. 7. 21. 7 Mat. 13. Non re linquetur lapis sūg lapidē qui non deltruāt. Deinde cū dicit Mos aut̄ rc. Ostendit remedium quod eis p̄posūt adhibere scilicet q̄ personalit̄ irt̄ ad eos. Et circa hoc duo facit. q̄ primo ponit p̄positū sue visitationis. Secūdū dō impedimentū ibi. Sed impediret rc. Tertio cauſaz quare volebar ire ibi. Que aut̄ est rc. Dicit ergo Mos fratres desolati a vobis a quibus eramus separati vī. p̄pter tribulationes vestras. ore id est carentes collocūne. Et aspectu id est carentes visione. prope hec em̄t̄ duo necessaria est amici presentia. q̄ est consolatiua. sed corda sumus presentes. 1. cor. 5. Eḡo absens quidē corpe presens ait spiritu rc. Abundantius festinaui⁹ facies rc. Ut sicut corde sic et corpore presens esset. Ro. 15. Cū p̄ditatem habēs venienti ad vos ex multis iaz precedētibus annis rc. Festinaui⁹. dicit pluraliter quia scribit ex persona triū sc̄z sui Silvani ⁊ Thimothēi. Ideo etiā voluimus omnes forte semel. sed ego paul⁹ semel ⁊ iterum id est bis proposui. sed ipediu⁹ nos sarbanas id est p̄curauit impedimenta forte per aeris tempestates Ap̄oc. 7. Iste sunt angeli qui tenent vētos. Deinde cū dicit Quae est enī. Ostendit causam p̄positū. primo q̄tum ad futū. Secūdū q̄tum ad presens ibi Mos enī rc. Dicit ergo. Desidero videre vos ⁊ gratias agere de bonis vīris q̄n venerit vniuersitas km̄ oga. Maxima em̄t̄ est retributio predicatori ex his quos conuerit ad gaudiū. quia gaudiū illorū est gaudiū apli. quia bonū eoz est bonū apli. bonus em̄t̄ effectus reducitur in bonū cause. Aut corona glorie. quia pro certaminibus eoz: et iste qui induxit ad certandū coronabitur. dux em̄t̄ qui induxit milites ad pugnā coronabit. Eccl. 30. Qui docet filium laudabilē in illo ⁊ in medio domesticorū illo gloriarib⁹ rc. Hec in q̄ spes que est? Nonne vos? Immo sic. In futuro ante omni nouitū ielūm xp̄m in aduentū eius. sed etiam in presenti vos estis apud omnes fideles gloria nra. 1. cor. 9. Melius ē mibi mori q̄ vt gloriā meā quis evanescat rc. Et gaudiū quo letor de bonis vestris in presenti.

Capitulum tertium.

Dopter quod non sustinētes ampli⁹. placuit nobis remātere athe nis solis ⁊ misérū timothēū frā trem nostrum ⁊ ministrum dei in euangēlio christi. ad confirmādos vos ⁊ exhortandos p̄ fide vestra. vt nemo moueat̄ in tribulationibus istis. Ipsi em̄t̄ sc̄ris q̄ in hoc positi sumus. Nam ⁊ cū apud vos essemus. predicatebam⁹ vobis passuros nos tribulatiōes: sicut ⁊ factū ē ⁊ sc̄it⁹. Propterea ⁊ ego amplius nō sustinēs nisi ad cognoscē dū fidē vīam. ne forte tēptauerit vos is qui tēptat. ⁊ inanis fiat labor noster. Hūc aut̄ veniente Thimothēo ad nos a vobis ⁊ an nunciante nobis fidem ⁊ charitatē vestram ⁊ quia memorīa nostri habetis bonaz semp desiderātes nos videre sicut ⁊ nos q̄q̄ vos. ideo consolati sum⁹ fratres in vobis in om ni necessitate ⁊ tribulatione nostra p̄ fidem

vestram. quoniam nunc vivimus. si vos stat̄ in domino. Quā em̄t̄ gratiarū actionē possūmus deo retribuere pro vobis in omni gau dio quo gaudemus propter vos ante deūz nostrum nocte ac die abundantius orantes vt videamus faciē vestrāt cōpleamus ea q̄ desunt fidei vīe. Ipse aut̄ deus ⁊ pater no ster ⁊ dñs iesus xp̄s dirigat viā nostram ad vos. Elos aut̄ dñs multiplicet ⁊ abundare faciat charitatē vīam in inuicē ⁊ in omnes quēadmodū et nos in vobis ad confirmāda corda vestra sine querela et sanctitate ante deū et patrē nostr̄ in aduentu dñi nři ie sū xp̄i cū oībus sanctis eius Amen.

Com̄memorauit tribulationes quas passi erant ⁊ remedium q̄d p̄posuit eis ipēdēre: hic ostendit quō eis subvēit sc̄z visitando per thimothēū. Et primo agu de missione numeri. Secūdū de relatione facta per eū ibi. Nunc aut̄ rc. Tertio de effectu relationis in ap̄lo ibi. Ideo cōfōlazti rc. Itē prima in tres. q̄r p̄mo premittit cām quare misit eū. Secundū quāle misit. Tertio cām propter quam misit. Dicit ergo propter q̄d. id est q̄ impedituit nos lathanas. in vos estis glia nra ideo nō sustinentes pōdus amoris inclinantis ad vos. Es. 1. Facta sunt mīhi molesta rc. Benēc. 4. 5. Mo se poterat eis cohībere. Placuit nob̄ sc̄z paulo ⁊ siluanō remātere athenis solis ⁊ et misérū thimothēū q̄ erat ap̄lo quenātissimum. Phil. 2. Nemīnē habeo tā vīanūmē q̄ sincera affectiōe. p̄ vobis sollici tūs. 1. cor. 4. 2. Vīs ad vos thimothēū est fili⁹ meus charissim⁹ et fidel⁹ in dōo rc. Frēz p̄ charitatē adiuuans puer. 18. Frat̄ q̄ unū a fīe q̄si ciuitas firma rc. Visi nstrū. Eccle dīgnitatis est. 2. cor. 11. Ministeri xp̄i sunt et ego rc. Dicit aut̄ ad p̄firmādū eos ⁊ referendū sp̄i. Deinde cū dicit Ad p̄firmādū rc. Dicit q̄ mittit ad p̄firmādū. Et p̄mo facit hoc. Secūdū ponit̄ eō p̄firmatio nis ibi. Ip̄e em̄t̄ rc. Dic̄ ḡ. Dico ad p̄firmādōs ⁊ exhortādōs. q̄ p̄ exhortatiōes anim⁹ bonis p̄firmat̄. Job. 4. Vacillantes p̄firmāuerūt fr̄mones tui rc. Lu. 22. Et tu aliq̄ p̄uersus p̄firmā fr̄ses tuos rc. Et indigēs exhortatiō in fide vīa vt nemo moueat̄ in his tribulatiōib⁹. Eccl. 10. Si sp̄us p̄tēt̄ habēt̄ ascēdūt̄ sup̄ te locū tuū ne dīmī seris rc. Et aut̄ rō duplex p̄firmāt̄. Una ex ordinatione vītūna. Ipsi em̄t̄ sc̄itis rc. Quasi dicit Itā voluit̄ de⁹ vī tribulatiōes in celū irraret̄. Act. 4. Per multas tribulatiōes oportet̄ nos irrare in regnum dei. Et. 2. Ibi. 3. P̄s q̄ p̄le voluit̄ vivere in xp̄o ibi p̄ficiōt̄ patient̄ rc. Per hāc vīa iuit̄ xp̄s Lūc. 6. Oportuit xp̄m pati et relige re et sic irrare i glām suā rc. Aliā rō ē et p̄te p̄nūciatio nis. q̄ p̄pūla min⁹ feriū. Un̄ dicit Hā ⁊ cū ap̄o rc. id ē q̄ ego pdixi vob tribulatiōes q̄s esti passi in istis annis. misit̄ rc. Quali sc̄z esset̄ fortis in fide. puer. 27. Diligent̄ agnoscere vultū pecorū tui et greges tuos. Psidera. Is. q̄ tēptat sc̄z dyabol⁹. Mat. 4. Accēdēs tēptator. Slo. Lu ius officiū ē tēptare. S̄z p̄tra tēptat mīd⁹ et caro. Ja. 1. Quali sc̄z tēptat a occupātū sua rc. Item. Ben̄. 22. Tēptauit de⁹ abraam rc. Undeo tēptare ē expūmetus de alij sumere. In hoc psiderādū ē ad q̄d velit sumere ⁊ quō. Hā hoc ē tripl̄. Ut vt ip̄e cognoscet̄. Ut vt alii co gnoscere faciat. Proio mo de⁹ nō tēptat. ip̄e em̄t̄ seit̄ quid est in hoc. Jo. 2. Si sedo mō sic de⁹ tēptauit abraam. Ut alij sc̄ret̄ fidē ei⁹. S̄z p̄mo mō tēptare ē dupl̄ sc̄z vīa